

„ENSAMB“

Норвегия – Сьор Остердал

СОБСТВЕНОСТ	ПУБЛИЧНА
Компетентен орган по програмата	Областния съвет на Сьор Остердал <ul style="list-style-type: none">• Елверум• Енгердал• Стор-Елвдал• Трисил• Амот Съвет на фюлке Хедмарк
Звено по изпълнение на програмата	ENSAMB (= виртуален екип по проекта, а не самостоятелно юридическо лице)
Модел на изпълнение	Договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (ДЕСГР)
Оперативни услуги	Маркетинг Интегрирани услуги Посредничество Финансови консултации Оценяване
Видове проекти	Енергийна ефективност (обновяване на сгради)
Амбиция/цели	11,2 милиона евро инвестиции в енергийната ефективност на сградите с цел генериране на спестявания в размер на 25 % или 11 GWh / година.
Бенефициенти	Публичен сектор (общини)
Финансов инструмент	Собствениците на имотите Финансови институции
Инструменти за финансиране	Собствен капитал/Собствени средства Кредити Безвъзмездни средства

Резюме

Проектът за генериране на енергийни спестявания от общинските сгради или за краткост „ENSAMB“ се финансира по линия на програма „Интелигентна енергия Европа – Мобилизиране на местните енергийни инвестиции (IEE-MLEI)“ на Европейския съюз. Той стартира през м. юни 2012 г. и приключи през м. октомври 2015 г.

Проектът дължи началото си на сътрудничеството между 5 малки общини в селските райони на Норвегия (Елверум, Енгердал, Стор-Елвдал, Трисил и Амот), които желаеха да постигнат енергийни спестявания в размер на поне 25 % във всичките 133 общински сгради или 11 GWh / година, при предвидени инвестиции в размер на 11,25 милиона евро. Областният съвет на Сьор Остердал организира част от енергийните ремонти в общините, които също така се бяха присъединили към Споразумението на кметовете и целяха да постигнат спестявания в размер на 25 % в подлежащите им сгради съгласно приетите планове за действие в областта на климата и енергетиката.

Съор Остердал обхваща 5 общини с общо 35 000 жители. В тях имаше 133 общински сгради с обща площ от 260 000 m² и годишно потребление на енергия в размер на 45 GWh. Повечето сгради бяха построени в периода 1950 - 1980 г. (когато разходите за енергия бяха много ниски).

Те са част от фюлке Хедмарк, която е миноритарен (7 % дялово участие) партньор по проекта. Гимназиите и някои здравни учреждения се управляваха на ниво фюлке Хедмарк.

Отправната точка за проекта бе одобрението на плановете за действие за устойчива енергия (ПДУЕ) и подписването на Споразумението на кметовете. Предвид на ограничените ресурси на общините, желанието им за финансови икономии бе разбираемо.

Те използваха договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат (ДЕСГР) като работен инструмент за повечето мерки.

Инвестициите бяха обединени в 5 пакета:

- ДЕСГР за повечето от сградите в община Елверум, обхващащи голяма част от общинските сгради;
- (подобни) ДЕСГР за общините Енгердал, Стор-Елвдал, Трисил и Амот
- Конвенционално (базирано на отделни изпълнители) прилагане на мерки по отношение на сградите, принадлежащи към фюлке Хедмарк
- Конвенционално прилагане на мерки в останалите общински сгради
- Интегриран проект, т.е. основно обновяване на енергоспестяващата компонента на сградите

Дейностите по отношение на всеки пакет включваха: анализ, подготвителни работи, обследване, оценка, преговори и договаряне.

Проектът също така включваше обучение на оперативния персонал, както и документация за разпространение и насърчаване на други подобни заинтересовани страни / организации.

Финансирането за проектите бе осигурено от общините и/или банките.

Между 4-те общини — Трисил, Енгердал, Амот и Стор-Елвдал — и „Norsk Enøk og Energi (NEE)“ бяха подписани договори за първия етап (етапа на анализ) от ДЕСГР. Анализът на сградите приключи през м. май 2013 г. Етапът на реализация започна през 2014 г., а сега договорите са в началото на етап 3 (гаранционния срок).

Някои основни данни:

- Договорът включва 71 сгради с обща площ от близо 115 000 m²
- Очакваните спестявания на енергия са близо 26 % или повече от 60 000 евро/година (6 милиона норвежки крони/година)

- Общата стойност на инвестицията ще бъде близо 3 милиона евро (30 милиона норвежки крони)
- Стойността на първия етап (етапа на анализ) с участието на „NEE“ възлиза приблизително на 60 000 евро (600 000 норвежки крони)

Какъв е принципът на действие?

Приложената на практика методика обхваща 3 основни задачи:

1. Осигуряване на техническа помощ и техническо обучение
2. Моделиране на междуобщинските договори за сътрудничество (ДЕСГР)
3. Инициране на конвенционални и интегрирани инвестиции в ЕЕ

Проектът включва следните етапи:

1. Определяне на актуалното състояние на енергопотреблението
2. Предлагане на договорена стратегия за всяка сграда
3. Обединяване в по-големи пакети
4. Инициране на финансирането. (Привеждане на мерките в пригодност за финансиране)
5. Инициране на инвестициите/дейностите
6. Преговаряне, договаряне
7. Обучение на оперативния персонал
8. Документиране, информиране и мотивиране

Сградите, които проявяват едни и същи предизвикателства, се обединяват (или групират) с цел провеждането на процедури за колективно договаряне. Категориите, включени в това колективно договаряне, са следните:

- ДЕСГР
- Конвенционално прилагане на мерки
- Интегрирани проекти (основно обновяване с енергийна компонента)

Методика за ДЕСГР

Критериите за групиране са следните:

1. Срок (напредък на политическите процеси)
2. Обем (оптимално между 1 - 5 милиона евро)
3. Желание за споразумение по общите критерии
 - a. Изчислен лихвен процент
 - b. Изчислена цена на енергията
 - c. Принципи на подбор
 - d. Други подробности на договора

За проектите, включващи използването на ДЕСГР, бе използвана процедура на договаряне. Процедурата включваше обследване на 2 - 4 пилотни сгради, за които ДПЕУ трябваше да

представи фиксирани цени. За останалите сгради ДПЕУ трябваше да представи прогнозни цени.

При схемата на „ENSAMB“, различните етапи на един проект, предвиждащ използването на ДЕСГР (от обследването до одобрението), обикновено отнемаха 18 - 27 месеца, а реализацията – 1 - 2 години.

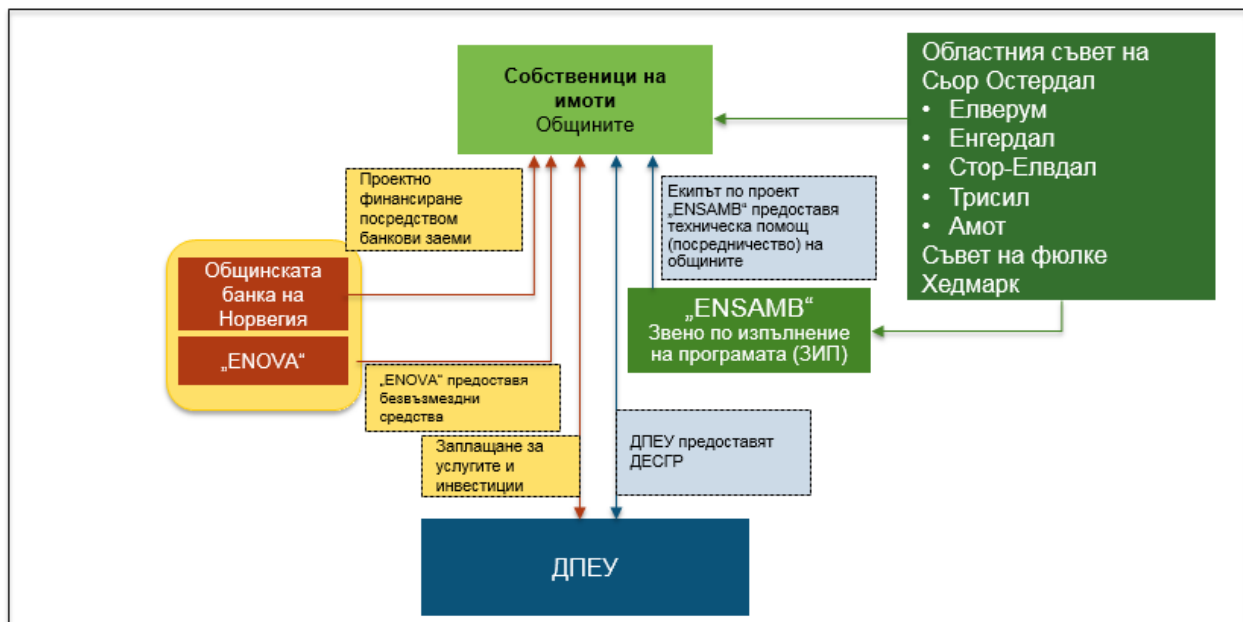
Силен акцент бе поставен върху отделните обучения на операторите на сградите и запознаването им с принципите на ДЕСГР, задълженията на ДПЕУ и съдържанието на ДЕСГР.

Националният стандартизиран ДЕСГР (съгласно норвежкия стандарт NS 6430:2014) не съществуваше по това време (тъй като договорът бе подписан в началото на 2013 г.), но работите бяха извършени при строго спазване на разпоредбите на националните органи по стандартизация. Опитът от Съор Остердал е отразен в NS 6430.

Финансирането бе осигурено от комбинация от източници:

- (предимно от) общинските бюджети
- някои субсидии („ENOVA“) (около 10 %)
- банкови заеми от Общинската банка на Норвегия („зелени“ лихвени проценти с 0,1 % по-ниски от номиналните)
- финансиране от доставчика и/или трети страни (което не бе считано за конкурентно предимство)

Фигура 1. Оперативен и финансов модел

Звено по изпълнение на програмата

Техническата помощ за общините бе организирана от Областният съвет на Сър Остердал.

Програмата на ЕС „Интелигентна енергия — Европа“ покри близо 75 % от разходите по проекта, а „Enova“ (държавната агенция) – около 15 %. Останалите средства бяха осигурени от партньорите.

Звеното по изпълнение на програмата (ЗИП) се състоеше реално от „виртуална“ структура, която включваше 6 ръководители на проекти, представляващи различните заинтересовани страни:

- община Трисил (водещата община)
- община Елверум
- община Стор-Елвдал
- община Амот
- Община Енгердал
- Съвет на фюлке Хедмарк

Този екип бе допълнен с 2 координатори на проекти по „ENSAMB“ от Областния съвет на Съор Остердал.

Правно-организационна форма	Неприложимо
Описание на акционерите	Неприложимо
Собствен капитал	750 хиляди евро (проектно финансиране)
Акционери	Областния съвет на Съор Остердал и Съвета на фюлке Хедмарк
Специализиран персонал	8
Оперативни разходи по програмата	неизвестна

Организация и партньорства

Неприложимо

Бенефициенти

Бенефициенти	Публичен сектор (общини)
Видове проекти	Енергийна ефективност (обновяване на сгради)
Оперативна подкрепа	Съдействие за проектите, включващи използването на ДЕСГР, посредством звеното по изпълнение
Финансова подкрепа	Съдействие за кредити от Общинската банка на Норвегия Съдействие за безвъзмездно финансиране от енергийната агенция „ENOVA“

Механизъм на финансиране

Финансиране на Звеното по изпълнение на програмата	750 хиляди евро безвъзмездно финансиране по линия на програма „IEE MLEI“
Финансиране на проектите	Проектите се финансират от общинските бюджети, с помощта на банкови заеми (от Общинската банка на Норвегия) и субсидии от енергийната агенция „ENOVA“.
Финансов инструмент	Собствениците на имотите Финансови институции
Размер на финансирането	Неприложимо
Вид на финансирането	Неприложимо
Източник на финансирането	Неприложимо
Инструменти за финансиране	Собствен капитал/Собствени средства Кредити Безвъзмездни средства

Резултати

Бяха реализирани 2 проекта, включващи ДЕСГР, със следните резултати:

Общините	Елверум	Енгердал, Стор-Елвдал, Трисил и Амот	
Сгради	39	71	
Площ	Близо 97 000 m ²	Близо 115 000 m ²	
Инвестиции	4,3 милиона евро	4,0 милиона евро	6,0 милиона евро
Брой мерки	Близо 300		446
Енергийни спестявания	23 %	26,5 %	32,5 %
Възвращаемост	9 години	6,8 години	9,5 години
NPV (15 години)	2,3 милиона евро	3,1 милиона евро	3,4 милиона евро
Етап	Договор	Оферта	Договор

Данни за контакти

„ENSAMB“

Postboks 313
2403 Elverum

Лице за контакт: Alf Kristian Enger

Tel + 47 920 52 621

alf.kristian@ensamb.no

Информационна справка

Обща информация

Държава	Норвегия
Наименование на модела	„ENSAMB“
Дата на създаване	2012

Описание на модела

Собственост	Публична
Компетентен орган по програмата	Областния съвет на Съор Остердал <ul style="list-style-type: none">• Елверум• Енгердал• Стор-Елвдал• Трисил• Амот Съвет на фюлке Хедмарк
Звено по изпълнение на	ENSAMB (= виртуален екип по проекта, а не самостоятелно)

програмата	юридическо лице)
Оперативни услуги	Маркетинг Интегрирани услуги Посредничество Финансови консултации Оценяване
Модел на изпълнение	Договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (ДЕСГР)
Видове проекти	Енергийна ефективност (обновяване на сгради)
Бенефициенти	Публичен сектор (общини)
Географско покритие	Регионално/Местно

Описание на финансовия модел

Финансиране на проектите	Публична Частно
Финансов инструмент на проектите	Собствениците на имотите Финансови институции
Финансови инструменти	Собствен капитал/Собствени средства Кредити Безвъзмездни средства
Модел на възвращаемост	Договор за гарантирани спестявания

Рисков профил на проекта

Риск по изпълнението	ДПЕУ
Регрес	Неприложимо
Финансов риск	ДПЕУ

Изисквания на модела

Численост на персонала	Средно ниво По-малко от 10 служители на пълен работен ден
Необходим собствен капитал или финансиране	Минимално По-малко от 1 милион евро

Ключови показатели за модела

Размер на инвестициите от създаването	11,25 милиона евро
Размер на проекта (или на портфейла от проекти)	4 - 6 милиона евро
Ниво на средни енергийни спестявания	23 % - 32,5 %

Степен на зрялост на разработката

Степен на разработка/реализация	В процес на разрастване
Степен на оперативна разработка	В процес на разрастване
Степен на финансова разработка	В процес на разрастване

Характеристики на модела

Степен на установеност	Няколко примера
Потенциал за разрастване	Голям
Възможност за увеличаване на мащаба на модела	Голяма
Възможност за възпроизвеждане на модела	Голяма
Въздействие върху баланса на публичния сектор	Голяма

ИЗТОЧНИЦИ

<https://ensambprojekt.wordpress.com/english-summary/>

Alf Kristian Enger, „ENSAMB“ – Спестяване на енергия от общински сгради в малките общини в селски райони, м. април 2015 г.

Областен съвет на Съор Остердал, „ENSAMB“ - Спестяване на енергия от общински сгради в малките общини в селски райони,

„IEE“, Информационен лист на проекта „Спестяване на енергия от общински сгради в малките общини в селски райони – ENSAMB“

Alf Kristian Enger, „Спестяване на енергия от общински сгради в малките общини в селски райони“, „MLEI – ENSAMB“, (Регионален проект в Съор Остердал / Хедмарк / Норвегия), СЕДМИЦА НА ЕС ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ, 24-28 юни 2013 г.

Alf Kristian Enger, „Спестяване на енергия от общински сгради в малките общини в селски райони“, „ENSAMB“, (Регионален проект в Съор Остердал / Хедмарк / Норвегия), Елверум, 23 октомври 2012 г.

Alf Kristian Enger, „Спестяване на енергия от общински сгради в Южен Остердал“, (Регионален проект в Съор Остердал / Хедмарк), „ManagEnergy – NETCOM“, м. октомври 2013 г.